

การบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ
ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี*

ADMINISTRATION OF THE MONK'S WELFARE EDUCATION
IN CHALOEM PHRAKIAT DISTRICT, SARABURI PROVINCE

พระครูใบฎีกาสมยศ ปสนโน

Phrakhrubaidika Somyot Pasanno

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: 6301204220@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอ ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมวิธี ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 8 รูป และสำรวจเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่น 0.962 กับกลุ่มตัวอย่าง 368 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1 และโรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า 1. ผู้ปกครองมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$, $S.D.=0.642$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดสองด้าน 2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศ มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐาน ส่วนผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน 3. ปัญหาอุปสรรคที่มี พบว่า ในโรงเรียนการกุศลปัจจุบัน การบริหารงบประมาณและการบริหารสินทรัพย์ยังขาดความเชื่อมโยงในการวางแผน ชุมชนไม่ได้มีบทบาทในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ จำนวนนักเรียนไม่เพียงพอทำให้เณรไม่สามารถเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้ พระสังฆาธิการไม่ให้ความสนใจ เพราะเห็นว่าเป็นภาระที่ผูกพัน และระบบการสงเคราะห์ยากจนขาดที่พึ่งของคณะสงฆ์ไม่เป็นระบบ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ; พระสังฆาธิการ; ศึกษาสงเคราะห์; แลกทุนการศึกษา

Abstract

The research investigates local opinions on welfare education management for monks in Chaloem Phrakiat District, Saraburi Province. It uses an integrated methodology, combining qualitative interviews with 8 key informants and a questionnaire survey administered to 368 parents of students in schools under the Office of Saraburi Primary Educational Service Area 1 and Debsirin Pukhae School. Statistical techniques, including T-tests and ANOVA, were employed to analyze the data. Parents expressed positive views on welfare education management, particularly regarding educational assistance and administrative resources. The study found no significant differences in opinions based on students' education levels but did find differences based on parents' ages. Challenges to welfare education management were identified, such as budget management lacking linkage with planning, limited community involvement, disinterest from Phra Sanghathikan, and issues with the participation of abbot-level monks in funding frameworks and evaluating scholarships.

Based on the findings, the research recommends actions: 1. Implement a performance-oriented budget management system for charity schools, involve parents in tracking students' progress, and include the abbot or moral teacher in the school committee. Plan meetings with the Office of the Basic Education Commission (OBEC) to enable novices to study with other students. 2. The Sangha Administrator should prioritize assisting students in need and establish a stable welfare system for underprivileged children. Systematically train teachers to accept help and enhance coordination among stakeholders working with the Sangha. 3. Encourage all stakeholders to collaborate in setting up funding frameworks. Develop a clear action plan for welfare education and conduct evaluations of scholarship recipients to monitor their progress.

Keywords: Management; Patriarch; Housing Education; Distribute Scholarships

บทนำ

การศึกษาสงเคราะห์คือการให้การสงเคราะห์ในด้านการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนหนึ่งมหาเถรสมาคม (พระครูสังฆรักษ์พศวีร์ อธิปญโญ, 2551) โดยเน้นความสำคัญของการศึกษาสงเคราะห์ผ่านการตั้งทุนสงเคราะห์แก่นักเรียนและนักศึกษา และกำหนดข้อบัญญัติในการตั้งทุนให้เป็นไปตามกุศลเจตนาของวัดที่มีกำลังและสามารถจัดทำได้ (พระพงษ์เล็ก ธมฺมทินโน และคณะ, 2564) การบังคับในการให้สงเคราะห์ห้ามให้นำเงินการกุศลหรือเงินผลประโยชน์ของวัดมาใช้ในการตั้งทุนสงเคราะห์ และห้ามให้วัดกู้ยืมเงินมาใช้ในการตั้งทุนสงเคราะห์ไม่ว่าจะเป็นการตั้งทุนชั่วคราวหรือถาวร นอกจากนี้ ถ้าไม่มีครูฝ่ายฆราวาสเพียงพอในการสงเคราะห์ให้คนหรือประชาชนได้รับการศึกษา สามารถอาศัยศาลาหรือเสนาสนะของวัดเป็นโรงเรียนพระสงฆ์เพื่อให้บุตรหลานของประชาชนในท้องถิ่นนั้นสามารถเรียนรู้ได้ รัฐบาลยังเผยแพร่สงฆ์ให้ช่วยรับภาระจัดโรงเรียนและเป็นครูสอนเพื่อส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ของวัดและพระสงฆ์ นั้นเป็นเรื่องที่ได้เริ่มต้นขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ในกรุงรัตนโกสินทร์ (วุฒิชัย มลศิลป์, 2516)

การศึกษาสงเคราะห์หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลสถาบันการศึกษาหรือจัดสถานศึกษาภายในวัด เพื่อสงเคราะห์แก่เด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาเล่าเรียนโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ซึ่งเป็นโรงเรียนการกุศลในวัด หรือโรงเรียนการศึกษาสงเคราะห์เด็กยากจนหรือศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์หรือศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด (พระครูสังฆรักษ์พศวีร์ อธิปญโญ, 2551) ความสำคัญของการปลูกจิตสำนึกที่ดีแก่เยาวชนได้สนับสนุนให้มีการอบรมและสอนธรรมแก่เยาวชน ทั้งในวัดและนอกวัด (พระบัณฑิต ญาณธโร, 2551) การจัดการศึกษาเองก็ดีการช่วยเหลือทางด้านการศึกษา การจัดตั้งกองทุนที่ดี การช่วยพัฒนาการสถานศึกษาที่ดี การช่วยเหลือด้านอุปกรณ์การศึกษาก็ดี การช่วยเหลือเฉพาะบุคคลที่กำลังศึกษาอยู่ก็ดี เหล่านี้ล้วนแต่เป็นการจัดการศึกษาสงเคราะห์ของคณะสงฆ์โดย (พระชนดล นาคสุวณโณ, 2551)

การศึกษาสงเคราะห์ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ยังเป็นการศึกษาสงเคราะห์กับเด็กเยาวชน คือการส่งเสริมให้มีกรสอบธรรมศึกษา การแจกทุนการศึกษา มีคุณธรรมและจริยธรรม แต่ยังมีการส่งเสริมที่ยังไม่ครอบคลุมทั้งอำเภอ เพราะในด้านศักยภาพ และปัจจัยด้านทุนทรัพย์เป็นส่วนสำคัญในการดำเนินการ จึงทำให้การศึกษาสงเคราะห์ในอำเภอยังไม่โดดเด่น เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาใช้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพต่อการศึกษา สงเคราะห์ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาสงเคราะห์ในด้านเพิ่มทุนแจกทุนแก่เยาวชน และพุทธศาสนิกชนในบวรพระพุทธศาสนาเป็นหลักของการสงเคราะห์ของการอยู่ร่วมกัน ระหว่างวัดบ้านโรงเรียน

และชุมชน ให้เกิดความศรัทธาในพระพุทธศาสนา ในการปกครองคณะสงฆ์อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ต่อไป (พระครูสุนทรสารวาทิ (ทองดี ญาณसारโ), 2565)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการด้านศึกษา สงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการด้านศึกษา สงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอที่มีต่อการบริหารจัดการด้านศึกษา สงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาโดยวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ซึ่งรวมการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อเก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) ซึ่งนำเสนอเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาบริบท (Content Analysis Technique) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในงานวิจัยนี้ได้เก็บรวบรวมจากการสอบถามผู้ปกครองโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 1 และผู้ปกครองโรงเรียนเทพศิรินทร์ พุแค อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งมีจำนวน 368 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีความเชื่อมั่นทางสถิติเท่ากับ 0.962

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยนี้ใช้เทคนิคสถิติเชิงพรรณนาเพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage: %) ของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง รวมถึงค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ในการอธิบายระดับการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอ และใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์

ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance: ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรที่มีสามกลุ่มขึ้นไป หากพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Multiple Comparison) โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Difference: LSD)

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 ตามลำดับ มีอายุ 30-50 ปี จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาคืออายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 และที่น้อยที่สุดคืออายุ 20-35 ปี จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 รองลงมาระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และที่น้อยที่สุดระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 ตามลำดับ

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.642) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ และด้านทรัพยากรในการบริหาร ตามลำดับ

2. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า นักเรียนที่มีเพศ มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ส่วนผู้ปกครองนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรีมีดังนี้ 1) การบริหารงบประมาณของโรงเรียนการกุศลขาดความเชื่อมโยงในการวางแผนงบประมาณและประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ ทำให้ไม่มีโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการศึกษาอย่างเต็มที่ และส่งผลให้ไม่สามารถรับนักเรียนได้เต็มที่ โดยเฉพาะernerที่ไม่สามารถเข้าร่วมกับนักเรียนทั่วไปได้ 2) พระสังฆาธิการไม่ค่อยให้ความสนใจในการสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือมากนัก และระบบการสงเคราะห์เด็กยากจนยังไม่เป็นระบบ ทำให้ไม่มีการช่วยเหลือกันและกันในคณะสงฆ์ 3) พระสังฆาธิการระดับเจ้าอาวาสทำงานตามคำสั่งและ

ไม่มีส่วนร่วมในการวางกรอบการตั้งทุน เพิ่มทุน แจกทุนการศึกษา ทำให้ขาดการติดตามผล การเรียนและการประเมินผลการให้ทุน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นำมาอภิปรายผล โดยจำแนกตามรายด้านของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.642 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูอุทัยกิจจารักษ์ (สุรางค์ สุจินโณ) (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาขององค์กรปกครองคณะสงฆ์ภาค 2 พบว่า องค์กรปกครอง คณะสงฆ์ภาค 2 ควรมีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญเพื่อประสานบุคลากรการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาในระดับภาคและจังหวัด และให้การสนับสนุนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และ ความสะดวกสบาย พร้อมเป็นที่ปรึกษาในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการพัฒนา บุคลากรการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนาต่อไปในอนาคต

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อทรัพยากรในการบริหารจากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อทรัพยากรในการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของพระใบฎีกามานะ สุขเมธโส (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการด้าน การศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการจังหวัด เพชรบุรี พบว่า การบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านที่เหลืออีก 4 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่าย ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้าน การบริหารการศึกษา และด้าน อื่น ๆ อยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการ บริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ จากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อ การบริหารจัดการงานศึกษาสงเคราะห์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัย ของพระครูปลัดอาทิตย์ อุตถเวที (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวคิดและวิธีการ ปกครองคณะสงฆ์ของพระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต) : ศึกษาเฉพาะกรณี พระสังฆาธิการในเขต ปกครองภาค 2 พบว่า หัวใจหลักของการปกครองคณะสงฆ์ ก็คืองาน ด้านการปกครอง การศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ สาธารณูปการ และสาธารณ สงเคราะห์ให้ดำเนิน ไปตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎระเบียบ มหาเถรสมาคม ข้อบังคับ มติพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราชหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตน

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของ พระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ทำให้ผู้วิจัยค้นพบองค์ความรู้จากการวิจัยดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 การบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการ
ในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี มีดังนี้

ด้านโรงเรียนการกุศลของวัดควรปรับปรุงระบบการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ ใช้ระบบมุ่งเน้นผลงานแบบภาครัฐ และเปิดการประชุมผู้ปกครองเพื่อรับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เลือกสื่อการเรียนที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพิ่มจำนวนโรงเรียนการกุศลของวัดโดยมีเจ้าอาวาสหรือครูพระสอนศีลธรรมเป็นกรรมการสถานศึกษา และมีการประชุมวางแผนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดสระบุรี

ด้านโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน ควรมีครูที่รับต่อการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และมีการสนทศพระสังฆาธิการเกี่ยวกับระบบการสงเคราะห์และการดูแลเด็กนักเรียน เพื่อ

ปรับปรุง พัฒนา และส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเป็นการแบ่งเบาภาระของพระสงฆ์ด้วย

ด้านการตั้งทุนและเพิ่มทุนการศึกษา ต้องเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการวางกรอบการเพิ่มและตั้งทุนร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์ มีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษาและประเมินผลการให้ทุนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมและควบคุมการจัดตั้งและเพิ่มทุนเป็นระยะ ๆ และมีการสรุปงบประมาณรายจ่ายทุกครั้ง มีการจัดทำบัญชีเพื่อติดตามผลประเมินผลของผู้ที่รับทุนเพื่อติดตามการทำงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านโรงเรียนการกุศลของวัดควรปรับปรุงระบบการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ โดยนำระบบการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของภาครัฐมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียนการกุศล เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณสูงสุดและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน

2. ด้านโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจนควรมีครูรับต่อการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ และเสนอพระสังฆาธิการเกี่ยวกับระบบการสงเคราะห์เด็กนักเรียนเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมชีวิตที่ดีขึ้น

3. ด้านการตั้งทุนเพิ่มทุนแจกทุนการศึกษาควรมีการประชุมที่เปิดโอกาสให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางกรอบการเพิ่มและตั้งทุนร่วมกันเพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์ และมีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนผู้ได้รับทุนการศึกษา มีการประเมินผลการให้ทุนแก่นักเรียนและนักศึกษา มีการส่งเสริมและควบคุมการจัดตั้งทุนและเพิ่มทุนเป็นระยะ ๆ หลังจากการมอบทุนการศึกษาแล้วมีการสรุปงบประมาณรายจ่ายทุกครั้ง มีการจัดทำบัญชีเพื่อติดตามผลประเมินผลของผู้ที่รับทุนเพื่อติดตามการทำงาน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ในด้านโรงเรียนการกุศลของวัด ควรมีเจ้าอาวาสหรือครูพระสอนศีลธรรมที่เป็นกรรมการสถานศึกษา เพื่อร่วมงานกับโรงเรียน และให้โอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป ยังควรเลือกสื่อการเรียนการสอนหรือเนื้อหาหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เด็กนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ในด้านโรงเรียนสงเคราะห์เด็กยากจน ควรให้ความสำคัญในการสงเคราะห์เด็กนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลืออย่างเต็มที่ เพราะเป็นกิจกรรมที่สำคัญและสามารถช่วยเหลือชีวิตของเด็กนักเรียนได้ ควรจัดระบบการสงเคราะห์ให้เป็นระบบที่ชัดเจนและมีความมั่นคง คณะสงฆ์ควรร่วมกันจัดทำแผนการสงเคราะห์เด็กนักเรียนและกำหนดวิธีการจัดหาทุนให้เหมาะสม นอกจากนี้ยังควรจัดกิจกรรมเพื่อเพิ่มความตระหนักให้กับประชาชนเกี่ยวกับความสำคัญของการสงเคราะห์เด็กยากจน

3. ในด้านการตั้งทุน เพิ่มทุน และแจกทุนการศึกษา ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานด้านศึกษาสงเคราะห์เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์ ควรมีการติดตามผลการเรียนของนักเรียนที่ได้รับทุนการศึกษา และประเมินผล การให้ทุนแก่นักเรียนและนักศึกษาอย่างเป็นระบบ ยังควรส่งเสริมและควบคุมการจัดตั้งทุน และเพิ่มทุนเป็นระยะ ๆ หลังจากมอบทุนการศึกษาแล้ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ไปเป็นการบริหารจัดการของคณะสงฆ์ในด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการของพระสงฆ์ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสืบทอดพระพุทธศาสนาได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนจากการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ไปเป็นการศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านศึกษาสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ในปัจจุบันที่มีประสิทธิภาพค่อนข้างน้อยเพียงใด

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรเปลี่ยนจากการศึกษาควรศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารกองทุนต่าง ๆ และการบริหารจัดการอย่างไร เพื่อหาทางออกและแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- พระครูปลัดอาทิตย อดตเวที. (2547). *การศึกษาแนวคิดและวิธีการปกครองคณะสงฆ์ของ พระเทพโสภณ (ประยูร ธมฺมจิตโต) ศึกษาเฉพาะกรณีพระสังฆาธิการในเขตปกครอง ภาค 2* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูสังฆรักษ์พศวิร ธีรปณฺโญ. (2551). *บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการ คณะสงฆ์: ศึกษากรณีพระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- พระครูสุนทรสารวาที (ทองดี ญาณสาโร). (2565). *การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุกของพระ สังฆาธิการ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี. วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 5(1), 113-125.*
- พระครูอุทัยกิจจารักษ์ (สุรางค์ สุจินฺโธ). (2557). *รูปแบบการบริหารจัดการการเผยแผ่ พระพุทธศาสนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาค 2* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง กรณราชวิทยาลัย.
- พระใบฎีกามานะ สุขเมธโส. (2556). *การบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ของพระ สังฆาธิการ จังหวัดเพชรบุรี* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ เชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระพงษ์เล็ก ธมฺมทินโน และคณะ. (2564). *แนวทางการส่งเสริมการศึกษาสงเคราะห์ของ คณะสงฆ์จังหวัดบึงกาฬ. วารสารธาตุพนมปริทรรศน์, 2(2), 1-10.*
- วุฒิชัย มลศิลป์. (2516). *การปฏิรูปการศึกษาในรัชกาลที่ 5*. กรุงเทพฯ: สมาคมสังคมศาสตร์ แห่งประเทศไทย.
- พระบัณฑิต ญาณธีโร. (2551). *ภาวะผู้นำของพระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิต โต) ใน การบริหารกิจการคณะสงฆ์* (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ เชิงพุทธ). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระชนดล นาคสุวณฺโณ. (2551). *การบริหารกิจการคณะสงฆ์จังหวัดบุรีรัมย์* (วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระครูสังฆรักษ์พศวีร อธิปญโญ. (2551). บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการ
คณะสงฆ์ : ศึกษากรณีพระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี (วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหา
จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.